Европейски парламент
2024-2029

Комисия по рибно стопанство

2025/0202(NLE)

21.01.2026

***

ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКА

относно предложението за решение на Съвета относно сключването от името на Съюза на протокола за прилагане (2025 – 2029 г.) на Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Демократична република Сао Томе и Принсипи и Европейската общност (11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Комисия по рибно стопанство

Докладчик: Нора Хунко Гарсия

Легенда на използваните знаци

*	Процедура на консултация
***	Процедура на одобрение
***I	Обикновена законодателна процедура (първо четене)
***II	Обикновена законодателна процедура (второ четене)
***III	Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....6

ПРИЛОЖЕНИЕ: ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ИНФОРМАЦИЯ.....8

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за решение на Съвета относно сключването от името на Съюза на протокола за прилагане (2025 – 2029 г.) на Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Демократична република Сао Томе и Принсипи и Европейската общност
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Одобрение)

Европейският парламент,

— като взе предвид проекта на решение на Съвета (11609/2025),

— като взе предвид проекта на протокол за прилагане на Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Демократична република Сао Томе и Принсипи и Европейската общност (2025 – 2029) (11606/2025),

— като взе предвид искането за одобрение, представено от Съвета в съответствие с член 43, параграф 2, както и член 218, параграф 6, втора алинея, буква а), подточка v) от Договора за функционирането на Европейския съюз (C10-0246/2025),

— като взе предвид бюджетната оценка на комисията по бюджети,

— като взе предвид член 107, параграфи 1 и 4 и член 117, параграф 7 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по развитие,

— като взе предвид препоръката на комисията по рибно стопанство (A10-0000/2025),

1. дава своето одобрение за сключването на протокола;

2. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки и на Сао Томе и Принсипи.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Въведение

Демократична република Сао Томе и Принсипи е островна държава в Гвинейския залив, Западна Африка. С население от около 200 000 души тя е сред най-малките държави в Африка.

Риболовът е основната дейност и основният източник на доходи за крайбрежните общности в Сао Томе и Принсипи. Риболовът там е предимно дребномащабен. Промишленият риболов в изключителната икономическа зона (ИИЗ) на Сао Томе и Принсипи се извършва от кораби за улов на риба тон от ЕС и от държави извън ЕС. Риболовната зона на Сао Томе и Принсипи е привлекателна, тъй като се намира по пътя на миграция на далекомигриращи видове от Атлантическия океан. През периода 2020 – 2023 г. общо 37 кораба за улов на риба тон са взели лицензии за риболов средно на година, като 25 от тях са плавали под знамето на държава – членка на ЕС[1].

Секторът на рибарството в Сао Томе и Принсипи е изправен пред предизвикателства, свързани с мениджърството, с управлението на ресурсите и с използването на секторната подкрепа в рамките на СПОР с Европейския съюз. Например съществуват проблеми по отношение на задълженията за спазване и докладване съгласно ICCAT или по отношение на наемането на моряци и наблюдатели от Сао Томе и Принсипи на кораби на ЕС. Икономическите ползи за Сао Томе и Принсипи са ограничени, тъй като за разтоварване и преработка на улова флотът на ЕС разчита на пристанища в съседните държави[2].

Новият протокол

Споразумението за партньорство в областта на рибарството (СПОР) между Демократична република Сао Томе и Принсипи и Европейската общност влезе в сила на 29 август 2011 г. и оттогава се подновява с мълчаливо съгласие.
Предходният протокол за изпълнение на СПОР влезе в сила на 19 декември 2019 г. и петгодишният му срок на действие изтече на 18 декември 2024 година.
Въз основа на Решение на Съвета от 10 септември 2024 г. за разрешаване на започването на преговори от името на Европейския съюз по нов протокол за прилагане на Споразумението за партньорство в областта на рибарството със Сао Томе и Принсипи Комисията проведе преговори с правителството на Сао Томе и Принсипи, които доведоха до новия протокол за периода 2025 – 2029 година.
Новият протокол беше парафиран от преговарящите на 9 април 2025 г. и подписан от страните на 6 октомври 2025 година.

---

[1] Европейска комисия: Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“, F&S, POSEIDON, Defaux, V. et Caillart, B., Évaluation rétrospective du Protocole de mise en œuvre de l’accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l’Union européenne et la République de Sao Tomé-et-Principe et prospective d’un éventuel futur protocole – Rapport final (Ретроспективна оценка на протокола за прилагане на Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Европейския съюз и Република Сао Томе и Принсипи и перспективи за евентуален бъдещ протокол – Окончателен доклад), Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г. (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668).
[2] Работен документ на службите на Комисията SWD(2024)177 от 12.7.2024 г. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177

Новият протокол обхваща период от четири години, считано от датата на временното му прилагане, т.е. датата на подписването му от страните (6 октомври 2025 г.).
Протоколът ще влезе в сила, след като бъде ратифициран от двете страни.
От европейска страна това изисква одобрението на Европейския парламент.

Новият протокол предоставя възможности за риболов на корабите на Европейския съюз във водите на Сао Томе и Принсипи въз основа на най-добрите научни становища и при спазване на препоръките на Международната комисия за опазване на рибата тон в Атлантическия океан (ICCAT). Настоящият протокол има за цел да предостави актуализирана рамка, по-специално като се вземат под внимание приоритетите на реформираната обща политика в областта на рибарството (ОПОР) и международните стандарти.

Възможности за риболов
Новият протокол позволява на европейските кораби да извършват улов на около 6 500 тона риба тон и други мигриращи видове годишно във водите на Сао Томе и Принсипи съгласно съответните резолюции на ICCAT и в границите, определени от законодателството на Сао Томе и Принсипи.

Протоколът предоставя възможности за риболов на 26 кораба с мрежи гъргър за улов на риба тон (15 за Испания, 11 за Франция) и 9 кораба с плаващи парагади (7 за Испания и 2 за Португалия).

Финансов принос

Годишното финансово участие на ЕС възлиза на 825 000 EUR, което включва 325 000 EUR за достъп до рибните ресурси (съответстващи на референтен тонаж от 6 500 тона годишно за далекомигриращите видове) и 500 000 EUR за укрепване на капацитета на Сао Томе и Принсипи по отношение на устойчивото управление, контрол и надзор на рибарството, както и подкрепа за дребномащабния риболов и местните общности.

Заключения

С новия протокол ще се засили сътрудничеството между Съюза и Сао Томе и Принсипи и ще се насърчи разработването на политика за устойчиво рибарство.

От гледна точка на ЕС новият протокол осигурява непрекъснат достъп до риболовните зони за флота на ЕС, тъй като действащото споразумение съдържа клауза, изключваща риболовна дейност, която не се извършва в рамките, определени от протокол, а това е от полза предимно за испанските, френските и португалските оператори.

От гледна точка на Сао Томе и Принсипи наличната секторна подкрепа ще помогне на страната в контекста на националната ѝ стратегия в областта на рибарството, включително в борбата с незаконния, недекларирал и нерегулиран риболов и същевременно ще насърчи достойните условия на труд в сферата на риболовните дейности.

От това следва, че настоящият протокол е в интерес и на двете страни.

ПРИЛОЖЕНИЕ: ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

В рамките на своята изключителна отговорност докладчикът декларира, че в доклада не е включена информация, предоставена от представители на интереси, попадащи в обхвата на Междуинституционалното споразумение за задължителен регистър за прозрачност[1], или от представители на публични органи на трети държави, включително техните дипломатически мисии и посолства, които трябва да бъдат изброени в настоящото приложение съгласно член 8 от приложение I към Правилника за дейността.

[1] Междуинституционално споразумение от 20 май 2021 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за задължителен регистър за прозрачност (ОВ L 207, 11.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).